

Advies

**Algemene Raad i.s.m. Sectorraad
Kunsten en Erfgoed, Sectorraad
Sociaal-Cultureel Werk en
Sectorraad Media
8 oktober 2018**

Advies bij het samenwerkingsakkoord betreffende de classificatie van films vertoond in Belgische bioscoopzalen, en het instemmingsdecreet

Inleiding

De SARC wordt per brief van 7 september 2018 om advies gevraagd over het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-hoofdstad betreffende de classificatie van films vertoond in Belgische bioscoopzalen, en het instemmingsdecreet.

De filmkeuring werd door de zesde staatshervorming in 2014 een gemeenschapsbevoegdheid. Voordien werd dit geregeld door de wet van 1 september 1920 waarbij aan minderjarigen onder de 16 jaar de toegang tot de bioscoopzalen werd ontzegd. Dat was een restrictief systeem, dat niet kon worden afgedwongen en daarenboven volledig door de overheid gereguleerd werd.

Het voorliggende samenwerkingsakkoord geeft vorm aan een nieuwe regeling voor de filmkeuring, dat uniform is voor het hele Belgische grondgebied, een co-regulerende aanpak vooropstelt, meer leeftijdsclassificaties biedt en ook informatie geeft over de redenen van een classificatie. Men wenst dit systeem – dat nu enkel voor films voor bioscoopvertoning wordt ingevoerd – in de toekomst ook te kunnen gebruiken voor de classificatie van audiovisuele producties verspreid via andere dragers.

Toelichting samenwerkingsakkoord

Concreet zal men de kijkwijzermethodologie hanteren voor de classificatie van elke film die voor het eerst vertoond wordt in een Belgische bioscoop. Daartoe wordt een licentie aangekocht bij NICAM (Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media). Producties worden op basis van een online vragenlijst geclassificeerd, opgebouwd rond het type van productie en media-inhoud (geweld, angst, seks en seksualiteit, discriminatie, drugs en/of alcoholmisbruik en grof taalgebruik). De antwoorden op dit coderingsformulier leiden tot een leeftijdsclassificatie en een inhoudsclassificatie. De overheden, aanbieders (distributeurs en eventueel producenten) en bioscoopexploitanten werken hierbij samen. De classificatie geldt als een aanbeveling.

De coördinatie van het systeem in België verloopt via het Departement CJM. Er wordt in het samenwerkingsakkoord tevens voorzien in een klachtenprocedure in twee fasen (bemiddeling en klachtencommissie). Daarnaast is de mogelijkheid om in een ander systeem te voorzien opgenomen, alsook om het systeem uit te breiden naar content verspreid via lineaire en non-lineaire omroepen, en is er een evaluatie. Het classificatiesysteem, de communicatie erover en de klachtenbehandeling worden via een reglement behandeld, opdat aanpassingen op een flexibele manier kunnen gebeuren.

De totale kostprijs zou in het eerste jaar €236 000 bedragen, daarna €44 500. Het samenwerkingsakkoord bevat verdeelsleutels m.b.t. de verdeling van de financiering. De Vlaamse Gemeenschap neemt 52,8% voor zijn rekening in 2019.

Advies

De SARC is al langer vragende partij voor een eenduidig systeem van leeftijdsclassificatie, zoals toegelicht in het advies bij het groenboek zesde staatshervorming¹. Zo'n systeem dient maximaal uniform te zijn, is in het belang van de consument best gemakkelijk raadpleegbaar, informerend en voldoende bekend en moet op eenvoudige wijze en met geringe financiële impact door de betrokken actoren kunnen worden ontplooid.

Nu voor samenwerking met NICAM is gekozen, word aan die voorwaarden grotendeels voldaan. De raad kijkt uit naar de geplande evaluatie en vraagt hiermee rekening te houden bij een mogelijke uitbreiding van het systeem naar andere dragers. De raad vraagt zich daarbij onder andere af wie de kosten gaat dragen voor de classificatie van content die als eerste door bv. een omroep (en dus niet de bioscoop) wordt uitgezonden.

De classificatie van bioscoopfilms gebeurt in voorliggend samenwerkingsakkoord door de aanbieder (de distributeur of uitzonderlijk de producent), of uitzonderlijk door het secretariaat voor de classificatie van films. De SARC meent dat het toch ook waardevol is dat er diverse types stemmen betrokken kunnen worden bij het toekennen van een leeftijdsclassificatie.

De meeste films zijn voor een breed publiek toegankelijk. Maar toch zijn er jaarlijks enkele titels die in de weegschaal worden gelegd voor 12+ of 16+. De inschatting van een juiste leeftijd en toekennen van een label zou in zo'n geval moeten onderbouwd zijn door een pedagogische argumentatie, gekoppeld aan enerzijds inzichten uit de ontwikkelingspsychologie van kinderen en jongeren, en anderzijds ook op basis van hun kijkgedrag en beoordelingsvermogen van filmtaal. De distributeur of producent zal deze kennis wellicht niet steeds hebben, of ook andere afwegingen maken.

Daarom vraagt de SARC de mogelijkheid te onderzoeken om te voorzien in een (kleine) neutrale commissie, samengesteld uit mensen met uiteenlopende profielen (bv. een artistiek profiel, een filmprogrammator, een pedagoog, de jongeren zelf, ...) die voor delicate titels de classificatie mee onderbouwen.

¹ SARC, [Advies over het groenboek implementatie zesde staatshervorming](#), 26 maart 2014. Zie punt. 2.4 Filmkeuring.

De SARC adviseert positief bij voorliggend samenwerkingsakkoord. Hij vraagt evenwel specifiek voor titels waarbij er discussie kan zijn over de juiste classificatie om te voorzien in een manier om externe, neutrale expertise in te roepen bij de classificatie ervan.

--

Namens de Algemene Raad,
Luk Verschueren, algemeen voorzitter
Gaëtan Poelman, algemeen secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,
Herman Baeten, voorzitter
Jorijn Neyrinck, ondervoorzitter
Nai Han Lau, secretaris

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris

Namens de Sectorraad Media,
Simon Delaere, voorzitter
Valerie Verdoodt, ondervoorzitter
Hanne Schuermans, secretaris